

FRÁGREIÐING FRÁ SJÓVINNUSTÝRINUM
SKIPANAVN: FINNUR FRÍÐI XPPX
DAGFESTING: 28-29. NOVEMBER 2014
ÓHAPP: SJÓMAÐUR ÁLVARSLIGAN LØST Í HØVDIÐ

INNIHALDSYVIRLIT

1	ENDAMÁL.....	S. 3
2	SAMANDRÁTTUR	S. 3
3	SKIPAUPPLÝSINGAR	S. 4
	3.1 MANNING	S. 4
	3.2 MYNSTRINGARLISTI	S. 5
	3.3 UPPLÝSINGAR UM VANLUKKUNA	S. 5
	3.4 VEDRIÐ	S. 5
	3.5 TILBÚGVING OG HJÁLP FRÁ MYNDUGLEIKUM Á LANDI	S. 5
4	INNLEIÐING	S. 6
	4.1 FRÁGREIÐING UM TILBURÐIN	S. 7
	4.2 FRÁGREIÐING FRÁ LØSTAÐA SJÓMANNINUM.....	S. 9
	4.3 TRYGDARMENTAN.....	S. 9
5	EFTIRMETING	S. 10
6	NÍÐURSTØÐA	S. 11
7	TILRÁÐINGAR	S. 12

1 ENDAMÁL

Endamálið við kanningini er at útvega upplýsingar um óhapp og vanlukkur, at fáa greiðu á tilburðagongd og at staðfesta orsøkir, ið hava við sær, at óhapp og vanlukkur henda. Hetta til tess, at Sjóvinnustýrið kann taka neyðug stig til at minka um vandan fyri, at tíllík óhapp og tíllíkar vanlukkur henda aftur.

Sjóvinnustýrið hevur onga ávirkan á møguligar revsirættarligar- ella endurgjaldsspurningar í sambandi við vanlukkur.

Starvsfólkini á Sjóvinnustýrinum og onnur, ið luttaka í kanningunum, hava tagnarskyldu í øllum málum um vanlukkur á sjónum, meðan mál verða kannað.

Hendan vanlukkufrágreiðingin er útgivin **15.01.2016**, og er at finna á heimasíðuni hjá Sjóvinnustýrinum www.fma.fo undir vanlukkur.

2. Samandráttur

Í tíðarskeiðinum 28-29. november 2014 kl: 23:00-05.00 hendi óhapp um borð á Finnur Fríða. Hvat ítøkiliga er hent, og hvør orsøkin er til óhappið, kann ikki staðfestast við vissu, men um miðnáttina, tá skipið sigldi fullfermt í skotskum sjóøki á veg á Tvøroyri, varð skiparin biðin um at koma niður í umklæðingarrúmið, tí har stóð sjómaður vátur um allan kroppin. Sjómaðurin hevði verið úti á dekkinum, í náttar myrkrinum. Hann hevði fingið sjógv á seg og sligið seg í okkurt, tí hann hevði eitt skursl á hálsinum við høvuðspulsæðrina. Meira var ikki at síggja, og meira varð ikki gjørt burturúr hesum. Sjómaðurin fór undir brúsu og síðan at leggja seg. Hann svav í 2 mans kamari í ovaru koyggjuni. Sjómaðurin, ið svav í niðaru koyggju vaknaði uml. kl. 05.00 við einum buldri. Tá lá sjómaðurin úr ovaru koyggju á dúrkinum. Sjómaðurin úr niðaru koyggju kom til beinanvegin, men fekk ikki samband við mannin. Boð vórðu eftir skipara og stýrimanni, sum beinanvegin komu á staðið at kanna mannin. Tað gjørdist greitt, at maðurin lá við ongum viti. Hvaðani skaðin stóðst, kann bara metast um. Tað einasta sjónliga var, at sjómaðurin hevði fingið eitt slag í hálsin, har høvuðspulsæðrin var. Tað sást bara eitt yvirfladiskt merki á sjálvum hálsinum. Sjómaðurin reageraði ikki sum hann skuldi. Avgerð varð tikin um, at fáa sjómannin í land beinanvegin. Tosað varð við lækna frá landi, og varð beinanvegin skipað fyri, at tyrla kom eftir manninum.

3 Skipaupplýsingar

Skipanavn	Finnur Fríði
Havnakenningarnr.	FD 86
Kallimerki	XPXP
MMSI	23130700
Heimstaður	Gøta
Skrá	Føroya Skipaskráseting
Slag	Fiskiskip/trolari/nótaskip
Eigari	<u>P/F Krossbrekka, Føroyar</u>
IMO nummar	9279238
Byggiár / skipasmiðja	2003 / Aker Langsten AS
Skrásett fyrstu ferð	16-12-2003
Byggartilfar	Stál
Bruttotons	2.779
Nettotons	834
Longd	67,790 metrar
Breidd	15,000 metrar
Dýpd	9,100 metrar
Longd yviralt (LOA)	76,430 metrar
Motorslag	Wartsila
Motortypur	16V32
Motororka	8.000,00 KW

Skipið hevði føroyskt fiski- og veiðiloyvi í føroyskum og altjóða sjógvi.

3.1 Manning

Manningarskjalið er dagfest 26. januar, 2004. Minsta manning er sett til 9.

Á brúnni: Skipari, 1. og 2. stýrimaður

Í maskinrúminum: Maskinstjóri, 1. og 2. maskinmeistari

Á dekkinum: 2 fulltiknir dekkarar og 1 ófulltikin dekkari.

Umborð hendan túrin vóru 15 mans.

3.2 Mynstringarlisti

Skipstænastan fyri hendan túrin byrjaði 27. november 2014, sbrt. mynstringarlistanum.

3.3 Upplýsingar um óhappið

Maður fingið løst í høgdið.

Tíð og stað: Í tíðarskeiðinum 28. og 29. november 2014, á knøttstøðu 60°14' N – 003°15' V.

Vanlukkan er, mest sannlíkt, hend á dekkinum, har maðurin hevði fingið sjógv á seg og í tí sambandi sligið høgdið ella hálsin í okkurt. Skursl var bara at síggja á hálsinum, har høgdiðspulsæðrin var.

Avleiðingar: Sjómaðurin fekk so mikið stóran løst, at hann varð fluttur av skipinum við tyrlu á Landssjúkrahúsið í Tórshavn.

3.4 Veðrið

Veðrið sbrt. frágreiðing frá skipara toluligt. LS 10-15 m/s gott sýni. 3-4 metur alda.

3.5 Tilbúgving og hjálp frá myndugleikum á landi

- Kl. 0524 Finnur Fríði boðaði MRCC frá, at maður hevði fingið løst og var dottin úr koyggjuni og ikki so lættur at fáa samband við. MRCC bað Finnur Fríði um at tosa við læknavaktina á 1870 ella 304500
- Kl. 0540 Læknavaktin gav boð um, at 36 ára gamli maðurin mátti í land.
- Kl. 0543 Tyrluskipari, bjargarar, tornið fingið boð um sjúkraflutning
- Kl. 0545 Boð komu til Finnur Fríða um, at avgerð var tikin um at senda tyrlu eftir sjómanninum. Tá vóru 85 fjórðingar eftir inn á Trongisvágsfjørð.
- Kl. 0602 Tyrluskipari, boðaði frá, at bóra varð tikin við. Fekk knattstøðuna hjá skipinum
- Kl. 0630 Skiparin tosaði aftur við læknann, sum álegði, at maðurin skuldi leggjast við høgdi/rygg afturav í 45 gr. Hann mátti ikki fáa nakað at drekka.
- Kl. 0640 Skiparin hevði samband við tyrluna umvegis telefon. Teir vøntaðu at fara skjótt úr Vágum. Skipið lá tá í 340 gr./14 kn.
- Kl. 0641 LS heitti á MRCC um at kanna møguleikan at fáa sjúklingin til Aberdeen í staðin.
- Kl. 0654 MRCC tosaði við Shetland Coastguard um flutning av sjúklingi til Aberdeen. Teir bóðu MRCC seta seg í samband við Stornoway CG, sum hevði tyrlur, sum flúgva longri

- Kl. 0655 MRCC tosaði við Stornoway CG um sjúkraflutning av Finni Fríða. Teir skuldu kanna málið og ringja aftur.
- Kl. 0655 Læknin á LS: um tað varð ov lang tíð frá UK, skuldi sjúklingurin flúgvast til FO.
- Kl. 0704 Portørar boðu frá, at læknar høvdu avgjørt, at taka sjúklingin til Føroya
- Kl. 0704 Tyrluskipari boð um at fara avstað til Finn Fríða
- Kl. 0715 Tyrlan farin á flog
- Kl. 0745 Tyrlan kallaði á VHF. Skiparin upplýsti knattstøðu, ferð og kós.
- Kl. 0830 Tyrlan var yvir skipinum. Sjómaðurin varð latin í drakt og varð borin fram á bakkan. Skipið varð lagt bakkandi andøvandi upp í lotið. Líkindini vóru tolilig, 3-4 metur alda. Ein bjargari og børa komu niður úr tyrluni.
- Kl. 0843 Tyrlan hevði sjúklingin umborð, og var á veg til Havnar.
- Kl. 0859 Sjúkraflutningstænastan fekk boð frá tyrluni um, at sjúkrabilurin skuldi standa klárur á tyrlupallinum kl. 0910

4. Innleiðing

Skiparin á Finni Fríða sendi hin 5. desember 2014 fráboðan til Sjóvinnustýrið um tilburðin um borð á skipinum, hin 28 og 29. november 2014.

Sjóvinnustýrið setti seg í samband við reiðaran/skiparan á Finni Fríða 15. desember 2014 og boðu frá, at Sjóvinnustýrið ynskti at kanna tilburðin og bað í tí sambandi um meira nágreiniligar upplýsingar m.a. eina nágreiniliga frágreiðing um hendingina og onnur viðurskifti, ið kundu lýsa málið nærri. Henda frágreiðing, saman við øðrum viðkomandi skjølum, var Sjóvinnustýrinum í hendi hin 16. desember 2014.

17. mars 2015 var Sjóvinnustýrið umborð á Finni Fríða og hevði eina samrøðu við skiparan og reiðaran. Henda samrøða er feld niður á blað.

Frágreiðingin frá skipara og viðmerkingar frá pørtunum aftaná hoyringarnar og onnur viðkomandi skjøl liggja til grundar fyri hesi frágreiðing.

4.1 Frágreiðing um tilburðin

Skiparin upplýsti, at túrurin var komin at enda týsdagin hin 28. november 2014 uml. kl. 22.30. Alt var riggað av og gjørt klárt til at sigla heim. Dekkið var ruddað, leys útgerð surrað fóst og hurðar skalkaðar og fólkið komið inn av dekkinum. Tá alt tað var gjørt, vórðu boð givin upp á brúnna um tað, og so varð koyrt á motorin.

Kósin varð sett í 260° ímóti ES-kontrolpunkti á 60°N 007°V. Tað var uml. 130 fj. at sigla hartil og haðani víðari til Føroyar uml. 100 fj.

Veðrið var toliligt, lot av landsynningi, 3-4 metur alda. Byrurin var góður og skipið lá væl í sjónum.

Beint um midnáttina kom maður til skiparan og bað hann koma niðurundir í umklæðingarrúmið. Har stóð sjómaðurin vátur um allan kroppin. Hann turkaði eitt lítið skursl á hálsinum. Sjómaðurin hevði fingið nógvan sjógv á seg.

Skiparin metti, at sjómaðurin tyktist skakkur. Tá skiparin spurdi, um hann hevði pínu svaraði hann, at hann hevði bara eitt sindur ilt um vangan. Sjómaðurin var annars fámæltur, mest skakkur. Á hálsinum var bara eitt yvirfladiskt skursl.

Sjómaðurin fekk sær eitt brúsubað og tórnaði so inn, troyttur av arbeiði, men annars tyktist hann væl fyri, sbrt. skiparanum. Hvar hann hevði verið og hvat hann hevði tikist við, varð ikki spurt nærri inn til.

Á hesum túrinum var eitt kamar har 2 mans svóvu. Í hesum kamari er ein undir- og ein yvirkoyggja. Skaddi sjómaðurin svav í yvirkoyggjuni.

Um morgunin hin 29. november 2014 kl. 0500 vaknaði maðurin í undirkoyggjuni av einum buldri. Tá sá hann, at sjómaðurin, ið hevði ovaru koyggjuna, lá á dúrkinum. Hann leyp yvir til sjómannin, men fekk ikki ordiliga samband við hann. Boð vórðu givin til stýrimannin og skiparan um at koma niður í kamarið beinanvegin. Hesir vóru skjótt niðri í kamarinum. Sjómaðurin varð settur upp í sofuna og kannaður.

Hann andaði normalt, hevði gott dæmi og góðan húðalit.

Hann reageraði við høvðinum og eygunum, tá tosað varð við hann frá síðuni av, men reaktiónirnar vóru slørutar. Hann varð spurður, um hann vildi hava vatn. Hann svaraði ja, men tá hann rætti hondina fram, rakti hann ikki glasið. Glasið varð síðani sett fyri munnin á honum, men hann drakk ikki.

Avgerð varð í skundi tikin um, at seta kós móti Føroyum og meira ferð varð sett á motorin.

Í tíðarskeiðinum frá kl. 0500 til 0530 varð tosað við lækna og boða frá um støðuna til UKFCC (United Kingdom Fishery, control and Monitoring Center) og boð vórðu send til MRCC Tórshavn.

Maðurin varð lagdur í koyggju og vakt varð sett yvir honum fyri at fylgja við andadrátti og reaktiónum. Hann kundi ikki sjálvur stíga til, tá hann varð fluttur.

Boð komu frá MRCC Tórshavn kl 0545 um, at avgerð var tikin um, at senda tyrlu eftir sjómanninum. Tá hevði Finnur Fríði 85 fjórðingar eftir inn á Trongisvágsfjørð.

Kl. 0630 varð aftur tosað við læknan, sum álegði, at maðurin skuldi leggjast við høvdi/ryggi aftur av í 45°, og at hann mátti ikki fáa nakað at drekka. Meira skuldi ikki gerast. Sbtr. lækna týddi uppá, at sjómaðurin hevði fingið eina heilabløðing ella okkurt líknandi.

Samband var aftur við tyrluna umvegis telefonina kl. 0640, har boðað varð frá, at tyrlan skjótt fór at fara úr Vágum. Tá lá Finnur Fríði í 340⁰, 14kn.

Tyrlan kallaði á Finnur Fríða á VHF. Finnur Fríða upplýsti knattstøðu, ferð og kós.

Tyrlan var yvir Finnur Fríða kl. 0830. Sjómaðurin var í drakt og varð borin fram á bakkan. Skipið lá bakkandi andøvandi upp í lotið. Líkindini vóru tolilig, men nakað var av aldu. Ein bjargari og børa kom niður úr tyrluni.

Sjómaðurin og bjargarin vóru komnir upp í tyrluna í øllum góðum kl 0845 og tyrlan setti kós móti Føroyum.

Finnur Fríði kom inn á Tvøroyri tíðliga seinnapartin 29 november 2014. Áðrenn fólkíð slapp av skipinum, var ein samanumtøka um borð og prát um hendingina. Kreppuhjálp varð bjóðað til alla manningina.

4.2 Frágreiðing frá løstaða sjómanninum.

Eftir at teir høvdu riggað av á dekkinum, vóru farnir at sigla heim, og høvdu skaffað, var ætlanin hjá honum, at fara fram á dekkið eftir nøkrum makrelum, ið ætlanin var at frysta til agn.

Hetta hevði hann nevnt fyri nøkrum av skipsfeløgum sínum, áðrenn hann fór fram.

Hann mintist, at tá hann var komin fram á dekkið, fekk hann nógvan sjógv á seg og varð tikin av fótum.

Á dekkinum bleiv nú so nógvur sjógvur, at hann royndi at koma sær aftur í umklæðingarrúmið sum skjótast.

Hann merkti, at hann hevði sligið hálsin í. Annars hevði hann onga pínu.

Eftir at hava verið undir brúsuni, tørnaði hann inn.

Hann vaknaði av, at hann datt úr koyggjuni og mintist, at sjómaðurin, ið hann hevði kamar saman við, klappaði sær á vangan og spurdi, hvat bagdi.

Hann mintist, at fleiri av manningini vóru um hann og hjálptu honum í yvirlivilsisdrakt, styðjaðu hann út á dekkið og lögdu hann á børu.

Hann mintist eisini, at hann varð borin fram í gron á skipinum, at bíða til tyrlan kom.

Hann mintist eisini, tá hann varð drigin upp í tyrluna.

Hetta er tað seinasta, hann mintist.

4.3 Trygdarmentan og arbeiðsumhvørvið

Sjóvinnustýrið spurdi inn til mannagongdir, tá nýggj manning mynstrar. Eingin skrivlig mannagongd er fyri upplæring av nýggjari manning. Hetta verður gjørt munnliga so hvørt, har allir t.d. fáa at vita, at teir altíð skulu verða í hjálmi, bjargingarvesti og eisini hava samskiftisútgerð við sær, tá farið verður út á dekkið.

Tá sjófólk koma umborð verður altíð spurt eftir galdandi heilsuprógvi og trygdarskeiði. Harumframt verður spurt, um nakar serligur heilivágur verður tikin.

Í samband við viðlíkahald av trygdarútgerð og viðlíkahald av medisinkistum, verður ein viðlíkahaldsskipan, ið eitur TM Master brúkt. Alt viðlíkahald av t.d. eldsløkkjarum verður skrásett mánaðarliga, hálvárliga og so framvegis í hesa skipan. Harumframt verða dagfestingar fyri nær heilivágur gongur út skrásettur í hesa skipan. Neyvt yvirlit er í hesi viðlíkahaldsskipanini.

Trygdarvenjingar eru við jøvnum millumbilum, har flótidraktir og annað verður roynt. Trygdarvenjingarnar eru ikki skipaðar í ein fasta legu mánaðarliga, sum lógin annars ásetur.

Arbeiðsumhvørvið er væl skipað, men er ikki skipað sbrt. Fráboðan A frá Sjóvinnustýrinum, ið ásetur krøv um, at arbeiðsumhvørvið skal verða skipað í eina fasta legu. Fráboðan A varð lýst galdandi 1. september 2013.

Skiparin og 2 stýrimenn høvdu galdandi læknaskeið. Skiparin hevði verið á skeið, sbrt. skeiðsváttan, í døgnum 05.05.14 til 08.05.14.

5 Eftirmeting

Alt rós uppiborið til dekkaran, ið fráboðaði tilburðin til skiparan, har sjómaðurin hevði verið á dekkinum í myrkri undir sigling.

Tað var gott, at sjómaðurin, ið fekk skaða, var í hjálmi, tá hann var einsamallur á dekkinum, sum trygdarmentanin krevur umborð, men hann var ikki í bjargingarvesti.

Skaddi sjómaðurin varð ikki nærri kannaður aftaná tilburðin, men fór í koyggjuna uttan eftirfylgjandi at verða undir eftirliti. Mett varð ikki, at hann var sjónliga ávirkaður annað enn eitt skursl á hálsinum, og at hann var troyttur.

Tá sjómaðurin datt úr koyggjuni niður á dúrkið gjørdist greitt, at maðurin móguliga hevði fingið størri skaða enn fyrst hildið. Skiparin setti seg í samband við læknavaktina í Føroyum, ið avgjórði, at maðurin skuldi í land.

Sjúkraflutningur við tyrlu varð umbiðin av læknavaktini í Tórshavn kl. 05.43.

Frá tí, at tyrlan fekk boðini kl. 0543 og til tyrlan hevði mannin umborð kl. 0843 gingu 3 tímar.

Tyrlan fekk boð um, at maðurin skuldi til Føroyar kl. 0704 og fór úr Vágum kl. 0715. Tyrlan var yvir skipinum kl. 0830

Sum tað framgongur at tíðarættanini, so hevur Landssjúkrahúsið roynt at fingið sjúklingin til Aberdeen í staðin fyri til Føroyar. Hetta hevur seinkað tyrluna í meira enn 20 min. Flúgvitíðin úr Vágum og út til skipið tók 1 tíma og 15 min.

Tyrlan hevði sjúklingin umborð kl. 08.43 og sjúkraflutningstænastan fekk boð frá tyrluni um, at sjúkrabilurin skuldi verða klárur á tyrlupallinum kl. 09.10

6 Niðurstøða

Havandi í huga, hvør vanlukkuutilburðurin vísti seg at verða í vavi, átti skiparin helst at hava sett seg í samband við lækna beinanvegin, aftaná at hann hevði tosað við sjómannin niðri í umklæðingarrúminum. Hetta fyri at ráðfæra seg um framferðarhátt í samband við skaðan sjómaðurin hevði fingið á hálsin.

Frá tí at boð komu til tyrluna fyrstu ferð og til tyrlan fór úr Vágum gingu 3 tímar.

Trygðararbeiðið eigur at verða skipað í eina fasta legu sbt. myndugleika krøvum og eiga limir í trygðarnevnd at hava trygðarskeið í mun til arbeiðsumhvørvið umborð og eiga arbeiðspláss metingar at verða gjørdar.

Upplæring av nýggjum óroyndum sjófólki eigur at verða skipað í eina fasta legu við leypandi betringum, so tað verður betur tryggjað, at manningin alla tíðina verður kunnað um trygðar- og heilsuvandar.

7 Tilráðingar:

Vísast skal á fylgjandi tilráðingar:

Fráboðan A frá Sjóvinnustýrinum kap. XI regla 1 stk. 2 og 3 og regla 3 stk. 2, galdandi frá 1. september 2013 um arbeiðsumhvørvið.

Afsnit A Sikkerhedsarbejde i handelsskibe og større fiskeskibe

Regel 1 Anvendelse og definitioner

2 I fiskeskibe, som ikke omfattes af reglerne om sikkerhedsarbejde i fiskeskibe, d.v.s. fiskeskibe, hvor der arbejder 8 eller flere personer, inkl. skibsføreren, skal der oprettes en sikkerhedsorganisation bestående af een sikkerhedsgruppe i overensstemmelse med bestemmelserne om lastskibe i regel 3.

3 Bestemmelserne i dette afsnit omfatter alle personer, som er ansat af rederen eller af en anden arbejdsgiver til at udføre arbejde om bord.

REGEL 3 LASTSKIBE

Sikkerhedsrepræsentant

2 I lastskibe, hvor den fastsatte besætning, inkl. skibsføreren, er på 15 personer eller flere, skal de menige imellem sig vælge to sikkerhedsrepræsentanter fra de driftsområder om bord, hvor der arbejder flest personer.